

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

Správa

o kontrole odstránenia nedostatkov zistených pri inšpekciách v špeciálnych základných školách v SR v školskom roku 2007/2008

Následné inšpekcie sa vykonali v **19** špeciálnych základných školách – v základnej škole (ZŠ) pre žiakov s chybami reči, s telesným postihnutím, pri zdravotníckom zariadení, v špeciálnej základnej škole (ŠZŠ) pre žiakov s mentálnym postihnutím, s mentálnym a telesným postihnutím. Z uvedeného počtu **2** školy boli s vyučovacím jazykom maďarským. Všetky školy boli štátne. Stav a úroveň odstránenia zistených nedostatkov sa kontroloval v 16 špeciálnych základných školách po komplexnej inšpekcii, v 1 po tematickej, v 1 po následnej a v 1 škole po informatívnej inšpekcii.

V kontrolovaných subjektoch sa celkovo uplatnilo **168** opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, z toho bolo **74** odporúčaní (44,04 %), **6** upozornení (3,57 %), **81** prijatých opatrení riaditeľmi kontrolovaných subjektov (48,21 %) a **7** (4,16 %) uložených opatrení školskou inšpekciou. Prehľad akceptácie/splnenia uplatnených opatrení riaditeľmi škôl je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

Prehľad uplatnených opatrení v špeciálnych základných školách v SR v školskom roku 2007/2008										
spolu	168									
z toho	odporúčania		upozornenia		opatrenia prijaté kontrolovaným subjektom		opatrenia uložené školskou inšpekciou		záväzný pokyn	
počet	74		6		81		7		0	
z toho	akceptované	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%	splnené	%
	64	86,48	5	83,33	79	97,53	5	71,42	0	0

Z celkového počtu uplatnených opatrení bolo akceptovaných a splnených **153**, čo predstavuje 91,07 %.

Nedostatky zistené pri komplexných (16), tematických (1), následných (1) a informatívnych (1) inšpekciách **sa najčastejšie vyskytovali v/vo:**

- dodržiavanie učebných plánov (pre A, B a C variant ŠZŠ pre žiakov s mentálnym postihnutím, pre žiakov s autizmom, pri dodržiavaní počtu hodín, pri delení žiakov na skupiny)
- plnenie učebných osnov (pre A, B a C variant ŠZŠ pre žiakov s mentálnym postihnutím, pre žiakov s autizmom, zo zápisov v triednych knihách sa nedalo zistiť plnenie učebných osnov)
- činnosti metodických združení a predmetových komisií
- výkone štátnej správy v 1. stupni (nevydanie rozhodnutí, rozhodnutia bez náležitostí požadovaných legislatívou, prijatie žiakov s intelektom v norme do školy určenej pre žiakov s mentálnym postihnutím, prijatie žiakov do školy pred dovŕšením 6. roku veku, zriadenie prípravného ročníka v škole, ktorej organizácia to neumožňuje, poskytovanie individuálneho vzdelávania bez súhlasu lekára)
- odbornom a pedagogickom riadení škôl (nezabezpečenie odbornosti vyučovania, neustanovenie zástupcu riaditeľa spojenej školy pre organizačnú zložku)
- vedení pedagogickej dokumentácie (opravy realizované nedovoleným spôsobom, chýbajúca alebo neúplná dokumentácia, nedostatky v evidencii sťažností, používanie neplatných tlačív, nesprávne označovanie tried, ročníkov, nesprávne názvy metodického združenia a predmetových komisií)

- nízkej efektívite vnútornej školskej kontroly
- dodržaní psychohygienických zásad pri tvorbe rozvrhu hodín (nedodržanie počtu hodín v jednom slede a časového limitu prestávok, nevhodné rozdelenie predmetov)
- dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov
- súlade názvu školy so zriaďovacou listinou (na úradných listinách, pečiatkach, vonkajšom označení budovy)
- dodržiavanie maximálneho počtu žiakov v triedach
- prevencii sociálno-patologických javov (záškoláctvo)
- názornosti vyučovania využívaním pomôcok a didaktickej techniky

Školskí inšpektori vykonali následnú inšpekciu **opakovane** v 1 škole, v ktorej riaditeľ neustanovil zástupcu riaditeľa pre organizačnú zložku spojenej školy.

Najviac následných inšpekcií sa uskutočnilo v Žilinskom a Prešovskom kraji (po 5).

Riaditelia škôl z celkového počtu **74 odporúčaní** akceptovali **64** (86,48 %). Akceptácia mala pozitívny dopad na skvalitnenie vnútornej školskej kontroly, dodržiavanie učebných plánov, plnenie učebných osnov, vedenie pedagogickej dokumentácie, plánovanie, zvýšenie kvality odborného a pedagogického riadenia, zlepšenie činnosti metodických orgánov, vyššiu odbornosť vyučovania, prevenciu záškoláctva. Riaditelia škôl neakceptovali **10** odporúčaní (13,51 %) – pretrvávala neodbornosť vyučovania, administratívne nedostatky vo vedení pedagogickej dokumentácie, chýbal efektívny systém vnútornej kontroly, nezlepšila sa názornosť vyučovania.

Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) **upozornila 6** zriaďovateľov škôl na nesúlad názvov škôl so zriaďovacou listinou a na možnosť zmeny počtu žiakov v jednotlivých ročníkoch v súvislosti s nevhodným zaradením žiakov (žiaci bez mentálneho postihnutia, žiaci s individuálnym vzdelávaním a po dovŕšení 16 roku veku). Prínosom splnenia upozornení bolo zosúladenie názvu školy s legislatívou, zabezpečenie vzdelávania žiakov bez mentálneho postihnutia v prostredí bežnej školy, ukončenie individuálneho vzdelávania žiakov bez súhlasu lekára a po dovŕšení 16 roku veku. **1** upozornenie (16,66 %) týkajúce sa nesprávneho názvu školy nebolo splnené.

Riaditelia škôl **prijali 81 opatrení**. Z nich 97,53 % bolo splnených (niektoré formálne, napr. z dôvodu nezískania finančných prostriedkov). Prijaté opatrenia boli primerané, reálne, konkrétne, termínované, s určením zodpovednosti za splnenie a smerovali k odstráneniu nedostatkov. Splnenie viedlo k skvalitneniu plnenia učebných osnov, odborného a pedagogického riadenia, kontrolného systému, pedagogickej dokumentácie, výkonu štátnej správy v prvom stupni, hodnotenia výsledkov činnosti žiakov so zdravotným postihnutím, zefektívneniu práce metodických orgánov, zlepšeniu v orientácii a dodržiavani školskej legislatívy. Nesplnenie **2** prijatých opatrení (2,46 %) sa prejavilo v nízkej odbornosti vyučovania a v prekročení počtu žiakov v triede.

Kontrolovaným subjektom ŠŠI **uložila 7 opatrení** na odstránenie zistených nedostatkov, 5 bolo splnených (71,42 %). Splnenie uložených opatrení viedlo k zabezpečeniu vzdelávania žiakov (nesprávne zaradených v SZŠ pre žiakov s mentálnym postihnutím) v súlade s ich osobnostnými predpokladmi, k zlepšeniu plánovania a odborného riadenia školy, dôslednejšiemu dodržiavaniu učebných plánov, plneniu učebných osnov a psychohygienických zásad. Čiastočne boli splnené **2** opatrenia, ďalej sa plnia (28,57 %).

ŠŠI **opakovane upozorňovala** v SZŠ pre žiakov s mentálnym postihnutím na:

- nízku pedagogickú a odbornú spôsobilosť pedagogických zamestnancov
- málo vyhovujúce priestorové a materiálno-technické podmienky časti škôl
- nedostatky v prevencii sociálno-patologických javov (záškoláctvo)

Rovnaké negatíva sa zistili aj v ZŠ a SZŠ pre žiakov so zmyslovým postihnutím.